

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ
ΑΠΑΝΤΑ
ΤΟΜΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ
ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
Ν. Δ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΟΜΟΣ
ΑΘΗΝΑ 1985
Σελ. 325-332

ΤΗΣ ΔΑΣΚΑΛΑΣ ΤΑ ΜΑΓΙΑ

Μεγάλο θάμα ἔγινε, εἰς ὅλη τὴ γειτονιά —καὶ εἰς ὅλο τὸ χωριὸ μάλιστα— ἓνα Σάββατον πρῶι, καθὼς ἐπῆγεν ἡ νεαρὰ δασκάλισσα, συνοδευομένη καὶ ἀπὸ τὴν μικρὰν ὑπασπιστίαν τῆς, τὸ Οὐρανώ, τὸ θυγάτριον τοῦ Παναγῆ τοῦ Κυραντῶνῃ, διὰ ν' ἀνοίξη τὴν πόρταν τοῦ Σχολείου· ἡ μικρὰ ὑπασπίστρια ἐπροπορεύετο κρατοῦσα ἓνα κομψὸν κουτί, καὶ δύο τυλιγμένα ἐργόχειρα, ἔκαμνε χαριτωμένους μορφασμούς καὶ τσακίσματα, εἶχε τὴν ξανθὴν πλεξίδα τῆς λοξὰ πρὸς τὸ ἓνα αὐτί, κ' ἦτον ὅλη μεϊδιάμα καὶ χάρις, ὥστε ἡ μὲν μυτίτσα τῆς ἐγίνετο πλακαρῆ* καὶ σχεδὸν ἐξηλείφετο ἀπὸ τοὺς δύο μορφασμούς καὶ τ' αὐλακάκια τὰ σχηματιζόμενα ἐκατέρωθεν, ἀπὸ τὸ πτερύγιον τῆς ρινὸς ἕως τὰ κάτω βλέφαρα, καὶ τὰ ματάκια τῆς μισοκλεισμένα ἐτόξευαν ὑγρὸν σπινθῆρα· ἡ δασκάλισσα, χλωμή, μὲ παιδικὸν πρόσωπον, λευκοφορεμένη, καθὼς καὶ ἡ μικρὰ συνοδός τῆς, ἀναδεδεμένη τὸν στέφανον τῆς πλουσίας κόμης τῆς, ἄμεμπτος εἰς τὰ τῆς μόδας· ἀλήθεια, τὰ κορίτσια τοῦ Σχολείου, εἶχαν μάθει καλοὺς πολιτισμένους τρόπους ἀπ' αὐτὲς τῆς δασκάλης· ἐμάθαιναν γράμματα καὶ χειροτεχνήματα, ἔκαμναν ὡς καὶ γυμναστικήν, ἓν-δύο-τρία, εἰς τὸ προπύλαιον τοῦ Σχολείου· ἡ κόρη τοῦ Ντάκου εἶχε μάθει πῶς νὰ χτενίζῃ τὰ ἀχυρόχροα μαλλιά τῆς, ξέπλεκα, ἀπλωμένα ἐπὶ τῶν νώτων, μέχρι τῆς μέσης, λευκοφοροῦσα ὡσὰν ἀνεράιδα τοῦ βουνοῦ· αἱ παιδίσκαι τοῦ Στόιου καὶ τοῦ Λεγαντῆ εἶχον μάθει μπλε μαρέν, καὶ καρρέ, ἀκόμη καὶ τρανσπαράν· καὶ τὸ θυγάτριον τοῦ Σταμάτη τοῦ Μπλατσίνῃ εἶχε μάθει εἰς ἓνα μονότονον, ἀχρωμάτιστον ἤχον διάφορα ἀνόητα τραγουδάκια· ὅσον ἀφορᾷ τὴν ξανθὴν πλεξίδα λοξὴν πρὸς τὸ αὐτί, ὅλαι σχεδὸν αἱ μαθήτριά τῆς εἶχον ἀναπετάσει ἐσχάτως· ἄλλοι ἔλεγον ὅτι ἀπ' ἐκεῖνο τὸ αὐτί ἐβγήκε τὸ μυαλὸ τῆς δασκάλας καὶ τῶν κοριτσιῶν, ἄλλοι ἔλεγον ὅτι ἐξητμίσθη ἀπὸ τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς, διὰ μέσου τῶν ριζῶν ἐκάστης τριχός, καὶ ἄλλοι ἔλεγον ὅτι εἶχε φύγει ἀπ' ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὀροφὴν τοῦ Σχολείου· πλὴν ταῦτα ἦσαν λόγια τῶν γραϊδίων τῆς γειτονιάς, τῶν γλωσσαλγῶν, ὅπου μεταχειρίζονται τὴν ρόκαν μόνον ὡς συνόδευμα τῶν κινήσεων τῆς γλώσσης, ἢ ἔχουν τὴν κακολογίαν οἰονεὶ ὡς κέλευσμα πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ κόπου τῆς ρόκας. Ὁ κόσμος θὰ ἐξακολουθῇ πάντοτε νὰ βαδίζῃ ἐμπρός, πότε κούτσα-κούτσα, πότε σήκω-πέσε· μὲ σκιρτήματα μονοπόδαρα, μὲ σκοντάμματα, ἢ μὲ βήματα καρκίνου· καὶ ἀλλοίμονον εἰς τοὺς ὅσοι ἐγήρασαν, κ' ἐκουράσθησαν, καὶ δὲν δύνανται νὰ παρακολουθήσουν· εἰς ὅσους «ἐπαλαιώθησαν, καὶ ἐχώλαναν ἀπὸ τῶν τριβῶν αὐτῶν».

*

* *

Λοιπὸν ἐκείνην τὴν πρωΐαν Σαββάτου, περὶ τὰς ἀρχὰς Μαΐου, καθὼς ἠνοίχθη ἡ πόρτα, καὶ εἰσῆλθεν ἡ Εὐανθία, ἡ νεαρὰ δασκάλισσα, δὲν ἐπέρασαν δύο λεπτά, καὶ ἡ μικρὰ ἀκόλουθός της, τὸ Οὐρανιώ, ἀφῆκε βαθεΐαν κραυγὴν ἐκπλήξεως.

— Κυρία, κυρία!

— Τί εἶναι;

— Ἰδέτ' ἐδῶ!... ἔλα νὰ ἰδῆς.

Ἡ νεᾶνις ἔκαμε τρία βήματα πρὸς τὸ μέρος ὅπου τὴν ἐκάλει ἡ παιδίσκη. Δίπλα εἰς τὴν μεγάλην τράπεζαν τῆς δασκαλοκαθέδρας, ὅπου ἀπετίθεντο συνήθως οἱ ἔλεγχοι καὶ κατάλογοι, ὡς καὶ τὰ τετράδια τῶν μαθητριῶν, ἐπὶ τοῦ μικροῦ τραπέζιου τοῦ χρησιμεύοντος διὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ ἐξάσκησιν τῶν χειροτεχνημάτων, ἔκειντο φύρδην μίγδην μερικὰ ἀντικείμενα ξένα ὅλως πρὸς τὸ Σχολεῖον, τὰ ὅποια ἦτο ὅλως ἀπορον πῶς εὐρέθησαν ἐκεῖ. Ἐν πρώτοις χόρτα τινὰ καὶ ἄγρια ἄνθη, παπαροῦνες καὶ σταχυοειδῆ, λυσοχόρτα*, μαϊόχορτα, καὶ ὀλίγα κλωσταὶ καννάβιναι καὶ ἐκ καρaboσχοίνου, μακρὰί τρίχες γυναικεΐαι μαῦραι, ἄλλαι τρίχες φοράδας κόκκινες, μικρὰ κόκκαλα ἀπὸ τὸ Κοιμητήρι, καὶ τέλος ἓν κρανίον ἀνθρώπινον. Τί ἦσαν ὅλ' αὐτὰ; Καὶ τί ἤθελαν ἐκεῖ; Βεβαίως μάγια· ἐχθροὶ τὰ εἶχαν ρίξει τῆς δασκάλας.

Τῆς μικρᾶς παιδίσκης ἐξηλείφθη ὁ μορφασμός της, τὸ χαμόγελόν της ἔσβησε, καὶ ἡ μυτίτσα της ἡ πλακαρὴ ἐσηματίσθη εἰς προεξοχὴν. Ἡ νεαρὰ δασκάλισσα ἐγέλασε. Δὲν ἐφαίνετο νὰ πιστεῦῃ τὰ μάγια.

Ἡ Οὐρανιώ συνέπλεξε τὰς χεῖρας ἐν ἀδημονίᾳ.

— Μάγια σᾶς κάμανε, κυρία, μάγια!...

— Δὲν εἶναι τίποτε, Οὐρανία· μάζωξέ τα νὰ τὰ πετάξης ἔξω.

— Ἐγώ, κυρία, νὰ τὰ πιάσω μὲ τὰ χεράκια μου!;

— Κάμε αὐτὸ ποῦ σοῦ λέω, διέταξεν ἐν ἀνυπομονησίᾳ ἡ δασκάλισσα· δὲν εἶναι τίποτε... πρὶν ἔλθῃ κ' ἡ ἄλλη, καὶ τὰ ἰδῆ· καὶ τότε τὸ μικρὸ γίνεται μεγάλο.

Ἐπι λαλούσης αὐτῆς, εἰσῆλθεν ἡ Εὐθαλία, ἡ δευτέρα δασκάλισσα, συνοδευομένη καὶ ἀπὸ τὴν μητέρα της. Ἦτο στρογγυλοτέρα ὀλίγον τὸ ἀνάστημα, ὅπως ἡ ἄλλη ἦτο λιγνὴ, παχουλή, ὅσον ἰσχνὴ ἐκείνη, μὲ

παιδικὸν πρόσωπον, ὅπως ἡ πρώτη, ὀλιγώτερον κομψή, ἀλλὰ συμπαθῆς τὴν ἔκφρασιν. Εἶχεν ἔλθει ἐφέτος πρώτην φορὰν εἰς τὸν τόπον, καθὼς εἶχε λάβει τὸ δίπλωμά της ἀπὸ τὸ ἐν Ἀθήναις Ἀρσάκειον, ὅπου ὅλοι, ὡς γνωστόν, ἀριστεύουν, ἐνῶ ἡ πρώτη ἤγε τὸν τρίτον χρόνον ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ της. Ἡ Εὐθαλία ἠκολουθεῖτο ἀπὸ τὴν μητέρα της· ἦτο αὕτη καλὴ γερόντισσα, εὐσεβῆς, καταγομένη ἀπὸ τὴν γείτονα νῆσον, καὶ ἐλέγετο ὅτι ἦτο ἐκ μιᾶς τῶν καλυτέρων οἰκογενειῶν τῆς πατρίδος της.

Διευθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος τῆς δασκαλοκαθέδρας, πρὸς τὸ ἐσώτερον δυτικὸν πλάτος τοῦ ἰσογείου, ἀπὸ τὴν θύραν τὴν νοτιανατολικήν. Ἡ Εὐανθία, ὡς τὰς εἶδεν, ἔρριψε βλέμμα ἀνήσυχον πρὸς τὰ μαγικὰ ἀντικείμενα, ὅπου δὲν ἦτο καιρὸς πλέον νὰ τὰ κρύψη ἢ νὰ τὰ κάμη ἄφαντα, καὶ ἐν σπουδῇ, προχείρως ἀνεσήκωσε τὸ ἴδιον τραπεζομάνδηλον, καὶ μὲ αὐτὸ ἐδοκίμασε νὰ τὰ σκεπάσῃ. Ἀλλὰ δὲν ἔφθανεν ἡ ποδιά τοῦ ὀθονίου διὰ νὰ συγκαλύψῃ ὅλα τὰ μαγικὰ, καθὼς ἔκιντο σκόρπια ἐπὶ τῆς μικρᾶς τραπέζης, ὅθεν βιαίως ἐτράβηξε τὸ τραπεζομάνδηλον πρὸς τὸ μέρος της, διὰ νὰ κάμη μακροτέραν τὴν κρεμαμένην ἄκραν· πλὴν τότε ἔγινε μικρὸς θόρυβος, τὰ σκληρὰ ἀντικείμενα ἐκρότησαν, καὶ δύο πεθαμένα κόκκαλα σπρωχθέντα ἀποτόμως, ἔπεσαν μετὰ κρότου εἰς τὸ σανίδιον πάτωμα.

Ἡ Εὐανθία ἐμόρφασεν ὀργίλως, θυμωμένη κατὰ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ της· ἀφῆκε μικρὰν κραυγὴν ἐκπλήξεως, ὡς ν' ἀνεκάλυψεν αἴφνης ἐν πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἦτον ἐμπρὸς εἰς τὰ μάτια της, καὶ ὅμως δὲν τὸ ἔβλεπεν ἕως τότε· καὶ ταχεῖα, ἔλυσεν ἐξόπισθεν τὴν ἰδίαν λευκὴν ποδιάν της, καὶ τὴν ἐφήπλωσεν ἐπὶ τοῦ τραπεζίου.

Ἡ Εὐθαλία καὶ ἡ γερόντισσα, ἐν τῷ μεταξύ, ἀργοπατοῦσαι, καὶ συνομιλοῦσαι, μόλις ἔφθασαν πλησίον τῆς πρώτης δασκάλας, καὶ τὴν ἐκαλημέρισαν. Πλὴν ἡ μία ἄκρα τῆς λευκῆς ἐμπροσθέλας ἔπεσεν ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ νεκρικοῦ κρανίου, καὶ μόνον κατὰ τὰ δύο τρίτα τὸ ἐσκέπασε. Τὸ πρόσωπον, τὸ στόμα, καὶ τὸ χάσμα τῆς φαγωμένης ρινὸς τοῦ κρανίου, ἔμειναν ὄρατά, πρὸς τὸ μέρος ὀπόθεν ἤρχοντο αἱ δύο γυναῖκες.

Ἡ γραῖα ἀφῆκε κραυγὴν θάμβους καὶ φόβου.

— Μπά!... τ' εἶν' αὐτό, πουλάκι μ';

Ἐδείκνυε τὰ ἀραιὰ διαλείποντα ὀδόντια, καὶ τὰ χάσματα τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ κρανίου.

*
**

Ἡ Εὐανθία ἐκάλεσεν εἰς ἐπικουρίαν ὄλην τὴν ἐτοιμότητα τοῦ πνεύματός της.

— Ἐμᾶς, κυρία, ὁ καθηγητῆς μας ὁ Β., μᾶς ἐδίδασκειν ἀνθρωπολογία, ὡς καὶ ἀνατομίαν... μᾶς ἐσυνήθισε νὰ μελετᾶμε τοὺς σκελετοὺς τῶν ἀποθαμένων, καὶ νὰ μὴν ἔχουμε προλήψεις.

Ἡ ἀγαθὴ γραῖα τὴν ἐκοίταξεν ὡς νὰ μὴ ἐννόει.

— Παρήγγειλα νὰ μοῦ φέρουν αὐτὸ τὸ κεφάλι καὶ τὰ κόκκαλα, διὰ νὰ διδάξω τὰς μαθητρίδας ἀπὸ ποῦ καὶ πῶς εἴμεθα φτιασμένοι.

Ἡ γραῖα ἀνεσήκωσε τὴν ἄκραν τῆς ποδιᾶς, κ' ἐξήτασε διὰ τοῦ βλέμματος ὅλα τ' ἀντικείμενα.

— Ἄ! θὰ τις μάθης οὐλα τὰ πάντα, μαθές, εἶπεν ἀφελῶς, εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἦτο πολὺ σαφές ἂν εἶχε πεισθῆ ἢ ἂν εἰρωνεύετο· καὶ γιὰ ταῦτο* ἔφερες, πουλάκι μ', οὐλα τὰ σκέλεθρα αὐτὰ ἀπ' τὰ Μνημόρεια... καὶ τις κανναβένιες κλωστές, καὶ τις τρίχες τις ἀλογίσιες, καὶ τις παπαροῦνες, καὶ τὰ μαϊολούλουδα;

— Καιρὸς εἶναι νὰ λάβουν τὰ κορίτσια μίαν ιδέαν γι' αὐτὰ τὰ πράγματα, εἶπεν ἡ δασκάλα· κοντεύουν οἱ ἐξετάσεις, καὶ πῶς θὰ κάμουμε κ' ἡμεῖς φιγούρα;

*

**

Ὅταν εἶχαν φθάσει τὴν πρώτην στιγμὴν ἡ Εὐανθία καὶ ἡ μικρὰ συνοδευτρία της εἰς τὸ σχολεῖον, ἔξω εἰς τὸ προαύλιον ἦσαν πέντε ἢ ἕξι μαθήτριά, μὲ τὰ τετράδιά των καὶ μὲ τὰ ἐργόχειρα, περιμένουσαι. Αὗται εἶχαν εἰσέλθει ἤδη, κ' ἐπῆγαν εἰς τὰ θρανία των. Ἄλλαι δέκα ἕως δεκαπέντε ἔφθασαν εὐθὺς κατόπιν. Τὸ Σχολεῖον ἐγέμιζεν ἤδη ἀπὸ κορίτσια. Δύο ἢ τρεῖς κορασίδες, εἶτα ἑπτὰ ἢ ὀκτώ, ὕστερον ὅλαι ὅσαι ἤρχοντο, ἀφῆκαν τὶς σάκκες ἐπὶ τῶν θρανίων των, καὶ κατευθύνθησαν πρὸς τὸ μέρος ὅπου ἴσταντο αἱ τρεῖς γυναῖκες. Ἡ μία εἶπε τῆς Οὐρανίας:

— Ἀρή, τί εἶναι;

— Μάγια, εἶπε μὲ μορφασμὸν τὸ Οὐρανιά.

Ἦδη τῆς εἶχε περάσει ὁ φόβος, καὶ τῆς ἐπανήρχετο ἡ συνήθης εὐθυμία της.

— Μάγια; ἠρώτησεν ἡ Σινιωρίτσα τοῦ Μυτιληνιοῦ.

— Μάγια; ἐπανέλαβεν ἡ Ματούλα τοῦ Καλοειδῆ.

— Μάγια· ἐβεβαίωσεν τὸ Ὅρσάκι τοῦ Ζαχαριάδη.

— Μάγια· ἐπεκύρωσεν ἡ Φλωροῦ τοῦ Λαμιαίου.

Τὰ κορίτσια εἶχαν περικυκλώσει τὴν μικρὰν τράπεζαν, κ' ἐκοίταζαν μὲ μεγάλα μάτια καὶ μὲ ἀνοικτὰ στόματα τ' ἀξιοπεριεργὰ ἀντικείμενα.

— Τί θέλετ' ἐδῶ; ἔκραξε μὲ αὐστηρότητα ἡ Εὐανθία. Γλήγορα στὰ θρανία σας... στὰς θέσεις σας!

Ἦδραξε τὴν βέργαν, κ' ἐφοβέρισε τὰς μαθητριάς.

Ἡ γραῖα Μονεβασιά, ἡ μητέρα τῆς δευτέρας δασκάλας, συνέπλεξε τὰς χεῖρας, κ' ἔκραξε:

— Τώρα, τί νὰ κάμουμε; Τ' ἦταν αὐτό;... Μὴ λές, πουλάκι μ', πῶς τὰ εἶχες παραγγελιά, γιὰ νὰ μάθης τὰ κορίτσια κατὰ πῶς εἴμαστε φτιασμένοι, οὔλα τὰ πάντα. Μάγια σᾶς ρίξαν· ἀκούς τὰ κορίτσια τί λένε;

— Ξέρουν τὰ κορίτσια τί τοὺς γίνεται; εἶπεν ἡ Εὐανθία.

— Τώρα χρειάζεται ἀγιασμός νὰ ψαλῆ ἐδῶ... ξορκισμοὶ νὰ διαβαστοῦνε... Μὴν ἀρχινᾶτε, πουλάκι μ', τὸ μάθημα, πρὶν ξορκισθῆ ὁ ἐχτρός ἀποδῶ μέσα.

Ἐκάλεσε τὴν μικρὰν Ματούλαν, κόρην τοῦ Παπαγληγόρη.

— Πᾶς, πουλάκι μ', νὰ πῆς τ' παπᾶ σ', νὰ πάρῃ τὸ πετραχήλι του νὰ ῥθῆ ἐδῶ;... Νὰ πάρῃ πές, καὶ τὸ Εὐχολόγιο μαζί του... ξορκισμοὺς πρέπει νὰ διαβάσῃ.

Ἡ μικρὰ δὲν ἐπερίμενε νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν διαταγὴν ἡ δασκάλισσα. Πάραυτα ἔτρεξε πρὸς τὴν θύραν. Ἡ Εὐανθία, ὡς ναρκωμένη, δὲν εἶπε τίποτε. Μόνον ὅταν ἡ παιδίσκη ἐξῆλθεν, ἐστράφη πρὸς τὴν γερόντισσαν καὶ τῆς εἶπε:

— Τί θέλεις, σταυρομάννα*· γιὰ νὰ μᾶς ἀκούουν κι ἄλλοι;

— Αὐτό, πουλάκι μ', δὲν εἶναι πρᾶμα πού νὰ κρυφθῆ, μαθές, εἶπεν ἡ γραῖα· ὁ παπὰς πού θὰ ῥθῆ δὲν θὰ τὸ κοινολογήσῃ;... Ἔχεις ψαλίδι γιὰ νὰ κόψῃς τὶς γλῶσσες ὅλων τῶν κοριτσιῶν;

Ἡ Εὐανθία ἔσεισε τοὺς ὦμους.

— Κὶ νὰ τὶς κόψῃς, πουλάκι μ', ἄλλες θὰ φυτρώσουνε· μιὰ θὰ κόψῃς, δυό, τρεῖς, τέσσερες θὰ βγαίνουνε... Δὲν ἔχουν παιδεμὸ τῶν γυναικῶν οἱ γλῶσσες.

*

* *

Ἡ Εὐανθία ἐν ἀνία περιήρχετο περὶ τὰς δύο τραπέζας καὶ τὰ πρῶτα θρανία. Ἡ γραῖα Μονεβασιά ἐπλησίασε πρὸς τὰ μάγια, καὶ ἤρχισε νὰ θεωρῇ μετὰ προσοχῆς τὸ νεκρικὸν κρανίον.

— Νά, ἐδῶ εἶναι τὰ γράμματα, πού γράφουν τὴ μοῖρά μας, εἶπε δεικνύουσα τὰ ἱερογλυφικὰ ἐκεῖνα σημεῖα τῆς συναρμογῆς τοῦ μετώπου· ἐδῶ εἶναι γραμμένο ὄλο τὸ ριζικό μας. Ἐπαθα τὰ ἴπαθα, τὰ πάθω μέλλω;

— Τί θὰ πῆ αὐτό, μητέρα; ἠρώτησεν ἡ Εὐθαλία.

— Αὐτὸ θὰ πῆ, κορίτσι μ', ξέρουμε τὰ ὅσα πάθαμε, μὰ δὲν ξέρουμε τί μᾶς μέλλει ἀκόμα. Ἦτον μιὰ ζηλιάρα, καὶ σὰν εἶδε πού ὁ ἄνδρας τῆς εἶχε ἓνα γυναικίειο καύκαλο κλειδωμένο μὲς στὸ ἀρμάρι του, ἀπ' τὴ μανία τῆς τὸ ἔρριξε στὸ φούρνο καὶ τὸ ἴκαψε· κι ὁ ἄνδρας τῆς τὸ εἶχε φυλάξει ἀπὸ περιέργεια, ἐπειδὴ ἦτον μάντις, κ' ἐγνώριζε νὰ διαβάζη τὰ μυστικὰ γράμματα τοῦ ριζικοῦ, κι ἀπόρησε· σὰν τί ἔμελλε νὰ πάθῃ ἀκόμα αὐτὸ τὸ κούτελο· κ' ἐκείνη ἀπ' τὴ ζήλεια τῆς ἐπίστεψε πὼς ἦτον τῆς παλιᾶς ἀγαπητικιάς του· καὶ σὰν τὸ εἶδ' ἐκεῖνος ὕστερα πού κήκε, ἐκατάλαβε γιατί ἐπάνω στὸ κούτελο ἦτον γραμμένο: «ἔπαθα τὰ ἴπαθα· τὰ πάθω μέλλω;»

Ἡ Εὐθαλία ἠκροῶτο ἐν σιωπῇ. Ἡ μήτηρ τῆς ἐπανέλαβε.

— Κι αὐτὸ ἐδῶ, πουλάκι μ', φαίνεται νὰ εἶναι γυναικίειο κούτελο· καὶ σ' αὐτὸ ἐπάνω κάτι τέτοιο θὰ εἶναι γραμμένο.

*

* *

Τέλος ἔφθασεν ὁ παπα-Γληγόρης. Ἐφόρεσε τὸ πετραχήλι του, ἠνοιξε τὸ Εὐχολόγιον, καὶ ἤρχισε νὰ διαβάζη μὲ ψίθυρον καὶ βόμβον φωνῆς.

«Ἐπιτιμᾶ σοι Κύριος, διάβολε... φύγε, δραπέτευσον, ἀναχώρησον, δαιμόνιον ἀκάθαρτον καὶ ἐναγές, καταχθόνιον, βύθιον, ἀπατηλόν, ἄμορφον, ἢ αὐτὸς εἶ ὁ Βεελζεβούλ, ἢ κατασείων, ἢ δρακοντοειδής, ἢ θηριοπρόσωπος, ἢ ὡς ἀτμὶς, ἢ ὡς καπνός, ἢ ὡς ἄρρεν, ἢ ὡς θῆλυ, ἢ ὡς ἔρπετόν, ἢ ὡς πετεινόν, ἢ νυκτολάλον, ἢ κωφόν, ἢ ἄλαλον... ἢ λάγνον, ἢ δυσῶδες, ἢ φαρμακόφιλον, ἢ ἔρωτομανές, ἢ ἀστρομαγικόν, ἢ φιλόνικον, ἢ ἀκατάστατον· ἢ ὀρθρινόν, ἢ μεσημβρινόν, ἢ μεσονυκτικόν, ἢ ἀωρίας τινός, ἢ αὐγῆς... ἢ κρημνῶν, ἢ ἐκ λάκκου, ἢ καλαμῶνος, ἢ λίμνης ἢ ἐκ στέγης λουτροῦ, ἢ ἐκ μνήματος εἰδωλικοῦ, ἢ ὅθεν ἴσμεν, καὶ οὐκ ἴσμεν... φιμώθητι, φοβήθητι, φύγε, μὴ ὑποστρέψης, μηδὲ ὑποκρυβῆς, ἀλλ' ἄπελθε εἰς γῆν ἄνυδρον, ἔρημον, ἀγεώρητον, ἢν ἄνθρωπος οὐκ οἰκεῖ, Θεὸς μόνος ἐπισκοπεῖ, ὁ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας σὲ πάντων τῶν κακῶν τὸν ἐφευρετὴν διάβολον· ὅτι μέγας ὁ

φόβος τοῦ Θεοῦ, καὶ μεγάλη ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

*

* *

Ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ Εὐανθία, οὔτε τὰς μαθητρίας ἀπέπεμψεν, οὔτε μάθημα εἶχεν ὄρεξιν νὰ κάμη· ἀλλ' αὐτοσχεδίασε προχείρως ἀνακρίσεις, καὶ ἤρχισε νὰ ἐξετάζη τὰ κοράσια ἂν ἐγνώριζον τίποτε ὡς πρὸς τὰ μαγικὰ ἀντικείμενα τὰ εὐρεθέντα εἰς τὸ Σχολεῖον. Πρὸ πάντων ἦτο ἄπορον: πῶς καὶ πόθεν εἰσηλθε τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον εἶχε ρίψει αὐτὰ τὰ περίεργα πράγματα ἐντὸς τοῦ Σχολείου. Ἡ πόρτα ἦτον κλειδωμένη, τὰ παράθυρα ἦσαν ἐφωδιασμένα μὲ δικτυωτά... Ἀπὸ τὴν στέγην τάχα, καθὼς ἔλεγαν οἱ ἐξορκισμοί, κατῆλθεν ὁ ἐχθρός, ἢ κάτωθεν ἀπὸ τὸ ἰσόγειον δάπεδον τοῦ κτιρίου ἀνῆλθε τὸ καταχθόνιον δαιμόνιον;

Τέλος, ἡ νεαρὰ δασκάλισσα, μετὰ πολλὰς προσπάθειας, ἀνεκάλυψεν ἐν ἴχνος, πραγματικὸν ἢ ἀπατηλόν. Καὶ τὴν ἐσπέραν, ὅταν ἐσχόλασαν τὰ κορίτσια, ἐγνώσθη ὅτι αἱ δύο μαθήτραι, αἵτινες εἶχον κρατήσει τὰ κλειδιά, διὰ νὰ σκουπίσουν τὴν προλαβοῦσαν ἐσπέραν, εἶχαν ἔλθει εἰς συγκοινωνίαν μὲ μίαν πρῶην μαθήτριά, τὴν Ἀρετὴν Καλκατζάκη, καὶ μ' ἓνα κορίτσι τοῦ δρόμου, τὴν Μαχὼ τῆς Τσουνάινας. Αὐταὶ αἱ δύο εἶχαν κάμει τάχα τὰ μάγια;

(1909)